

Sygn. akt II KK 75/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Zabłocki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Przemysław Kalinowski

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie M. K.

skazanego z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 190a § 1 k.k.

i art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 30 marca 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na podstawie art. 521 §1 k.p.k., na korzyść skazanego,

od wyroku Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 13 czerwca 2014 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.**

UZASADNIENIE

M. K. został oskarżony o to, że „w okresie od 1.05.2013 roku do 6.10.2013 roku w Ł., w warunkach czynu ciągłego, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, uporczywie nękał B. O. wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i istotnie naruszając jej prywatność w ten

sposób, że telefonicznie groził B. O. oszpecceniem, spowodowaniem uszkodzeń ciała, nasłaniem na nią nieustalonych osób, a także groził pokrzywdzonej spowodowaniem postępowania karnego i karno-skarbowego w celu zmuszenia jej do przekazywania mu pomocy materialnej do zakładu karnego oraz do odbierania kierowanych do niego telefonów, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione”, tj. o popełnienie czynu z art. 190a § 1 k.k. i art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Prokurator, wraz z aktem oskarżenia, złożył wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby oraz zobowiązanie go do powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzoną w jakikolwiek sposób jak również od zbliżania się do pokrzywdzonej.

Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2014 r., sygn. akt ... 1481/13, Sąd Rejonowy w Ł., uwzględniając wniosek prokuratora:

1. oskarżonego M. K. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu, z tym doprecyzowaniem, że czyn ten wypełnia dyspozycję art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 5 (pięciu) lat tytułem próby;

3. na podstawie art. 41a § 1 i § 4 k.k. orzekł zakaz kontaktowania się w jakikolwiek sposób z pokrzywdzoną B. O. oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej B. O. na odległość mniejszą niż 10 (dziesięciu) metrów.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 21 czerwca 2014 roku.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na „uwzględnieniu wadliwego w tym zakresie wniosku

prokuratora i wydaniu bez przeprowadzenia rozprawy wyroku skazującego M. K. za czyn z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i orzeczeniu wobec niego w pkt 3 zakazu kontaktowania się w jakikolwiek sposób z pokrzywdzoną B. O. oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 10 metrów przy jednoczesnym braku określenia czasu trwania tego zakazu”, tj. z rażącym naruszeniem przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 39 pkt 2b k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k.

W konkluzji kasacji, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k., co spowodowało wydanie wyroku na posiedzeniu bez udziału stron i uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.

Sąd orzekając na posiedzeniu z wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy nie jest zwolniony od kontroli prawidłowości wniosku złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k., w tym przede wszystkim pod kątem spełniania przez niego wymogów prawa karnego materialnego. Modyfikacji może jednak dokonać jedynie po uzyskaniu zgody stron, w przeciwnym razie powinien skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych, zgodnie z treścią art. 343 § 7 k.p.k. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 roku, sygn. akt V KK 342/13, LEX nr 1402697, z dnia 25 marca 2009 roku, sygn. akt III KK 33/09, LEX nr 491165, z dnia 8 września 2009 roku, sygn. akt IV KK 287/09, LEX nr 519609 i z dnia 18 lutego 2015 roku, sygn. akt II KK 27/15, dotąd opublik. na stronie internetowej www.sn.pl).

Jak wynika z analizy czynności Sądu Rejonowego w Ł., przeprowadzanych w niniejszej sprawie, bezsporne jest, iż Sąd ten podejmował próby dokonania modyfikacji wniosku złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k., uzależniając jego uwzględnienie od uzyskania zgody stron, o czym świadczą protokoły posiedzeń z dni: 14 stycznia 2014 roku (k. 180), 17 lutego 2014 roku (k. 193), 24 marca 2014 roku (k. 202), na którym to terminie Sąd pouczył strony o możliwości zmiany

kwalifikacji czynu poprzez wyeliminowanie art. 12 k.k., protokołu z ogłoszenia wyroku z dnia 30 kwietnia 2014 roku (k. 208), w którym to dniu wznowiony został przewód sądowy z uwagi na konieczność modyfikacji wniosku złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. i wreszcie z dnia 6 czerwca 2014 roku (k. 215), kiedy to uzyskana została zgoda stron na modyfikację wniosku poprzez określenie, zgodnie z art. 41a § 4 k.k., odległości od osoby pokrzywdzonej, którą oskarżony obowiązany jest zachować, na nie mniej niż 10 metrów.

Niemniej jednak, podejmowane przez Sąd Rejonowy w Ł. działania nie doprowadziły finalnie do konwalidowania wadliwego wniosku złożonego przez oskarżyciela publicznego i orzeczenia zakazu zbliżania się do osoby pokrzywdzonej jak też kontaktowania się z pokrzywdzoną zgodnie z wymogami prawa materialnego.

Zgodnie z treścią art. 43 § 1 k.k., zakazy oraz obowiązki wymienione w art. 39 pkt 2a i 2b orzeka się w latach, od roku do lat 15. Obowiązkiem sądu orzekającego jest wskazanie czasu obowiązywania orzeczonego zakazu, przy czym ustawowy wymóg określenia w wyroku, jak długo zakaz ma trwać, wyklucza możliwość precyzowania dopiero w postępowaniu wykonawczym okresu zakazu, bowiem czasu tego nie da się określić przy wykorzystaniu dyspozycji art. 13 § 1 k.k.w. i zasady wynikającej z art. 5 § 2 k.p.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2008 r., V KK 256/08, Lex Nr 531384, dotyczący wprowadzie innego rodzaju zakazu, ale rozstrzygający ten sam, co do zasady, problem).

Sąd Rejonowy w Ł. nie zrealizował ustawowego wymogu określenia czasu trwania zakazu wymienionego w art. 39 pkt 2b k.k., co uczyniło zasadnym twierdzenie o zaistnieniu uchybienia o charakterze rażącym i mającym istotny wpływ na treść wyroku. Należało zatem uwzględnić wniesiony na korzyść M. K. nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego kierunek – poza upływem terminu, o którym mowa w art. 524 § 3 k.p.k. – wyznacza także to, że – zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 października 2014 r., III KK 124/14, Lex Nr 1523391 – domaganie się określenia czasu trwania środka karnego w sytuacji, gdy w wyroku okres ten nie został określony, jest działaniem na korzyść oskarżonego, bowiem brak określenia czasu sprawia, iż orzeczony środek obowiązywałby bez żadnych ograniczeń czasowych (bezterminowo).

Ma także rację skarżący, gdy wskazuje na to, że z uwagi na konsensualny tryb procedowania w niniejszej sprawie oraz z uwagi na to, że wadliwością, polegającą na braku określenia czasu trwania wnioskowanego środka, wniosek oskarżyciela publicznego dotknięty był już w fazie postępowania przygotowawczego, niezbędne jest uchylene wyroku w całości, a nie jedynie w określonej części, i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi *meriti*. Nie wyklucza to, rzecz jasna, ewentualnego ponownego zakończenia sprawy w trybie konsensualnym, ale tym razem już po uzyskaniu przez sąd zgody na takie modyfikacje wniosku prokuratora, które w pełni odpowiadać będą przepisom prawa karnego materialnego. Dodać wypada, że oskarżony M. K. chroniony jest na dalszych etapach postępowania gwarancją zakazu *reformationis in peius*, płynącą z kierunku wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

W tej sytuacji, kasacja Prokuratora Generalnego, jako zasadna w stopniu oczywistym, spowodowała uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.